

Östhammar 26 mars 2020

Synpunkter på samrådsförslag om nytt trafikförsörjningsprogram KT2019-0436

MOTTAGARE:	Trafik och samhälle, Box 1400, 751 44 Uppsala. E-post: registrator.ktf@region uppsala.se
AVSÄNDARE:	Partiet Ostkustens framtid, c/o Åsa Lindstrand. Johannisfors 163, 742 94 Östhammar. E-post: info@ostkustensframtid.se

Stor tur för Region Uppsala och Trafik & Samhälle att ni har Ostkustens Framtid som granskar och nagelfar samrådsförslaget om nytt trafikförsörjningsprogram. Ni har nämligen glömt att Region Uppsala har en stor, vacker och unik skärgård. Förslaget har även glömt de nordliga delarna av Region Uppsala. Kustområdet och skärgården är inte till för endast turism och finns inte endast på sommaren. Där, i Östhammars kommuns skärgård samt regionens nordliga delar, finns bofasta som vill fortsätta att bo och verka där och som vill fortsätta att driva företag där. Kusten, skärgården och regionens norra delar är mycket attraktiva delar av regionen och ska självklart vara tillgängliga för alla – året om!

Att ni inte någonstans i förslaget på nytt trafikförsörjningsprogram hänvisar till lagstöd för att diskriminera den bofasta skärgårdsbefolkningen samt de som bor i de nordliga delarna tolkar vi som att ni helt enkelt glömt just det avsnittet i programmet, d.v.s. **anropsstyrd kollektivtrafik i skärgården samt Norduppland.**

Vi läser i trafikförsörjningsprogrammet om buss, tåg, cykel – och fotgängare – inget av dessa fungerar för att ta sig mellan fastland och skärgård. Inget av detta är heller rimligt för Norduppland. Tåg, cykel och gång är omöjligt. Tåg finns inte. Det är knappt att buss finns.

Följande uppgifter saknas i förslag om nytt trafikförsörjningsprogram:

- 1)** Underlag antal öar utan fastlandsförbindelse med bro samt hur många folkbokförda som bor där.
- 2)** Underlag för hur många folkbokförda i Norduppland som inte har tillgång till vettig kollektivtrafik.
- 3)** Enkäter/undersökningar med resultat som visar skärgårdsbefolkningens samt befolkningen i Nordupplands behov av anropsstyrd kollektivtrafik året om.
- 4)** Enkäter/undersökningar med resultat som visar fastlandsboendes behov av anropsstyrd kollektivtrafik i skärgården samt anropsstyrd kollektivtrafik i de norra delarna av regionen året om.

Ostkustens Framtid

- 5) Underlag som visar hur stor andel av bostäderna på öarna som saknar folkbokförda och en analys om varför?
- 6) Förslag på hur anropsstyrd kollektivtrafik i skärgården samt i de norra delarna av regionen kan samordnas: skolskjuts, post, färdtjänst, kollektivtrafik, tillsyn m.m.
- 7) Enkäter/undersökningar med resultat som visar hur många fritidsboende som skulle flytta till skärgården eller Norduppland om det fanns tillgång till anropsstyrd kollektivtrafik.

Vägen finns redan och kräver inget underhåll – exemplet Östgotatrafik

Vi vill poängtera att vattenvägar, liksom vägar på land, går åt båda håll. Det handlar alltså inte 'bara' om att *skärgårdsbefolkningen* behöver kollektivtrafik på vatten, utan det handlar även om att *boende på fastlandet* ska ges möjlighet att åka kollektivt till skärgården. Det samma gäller även för Norduppland.

Ett mycket gott exempel är Östgotatrafikens skärgårdstrafik:

"Kollektivtrafiken i skärgården är vår beställningstrafik för dig som bor på öar kring Gryt, Sankt Anna och Arkösund."

"Under vinterförhållanden körs trafiken med svävare och då får enbart de som är folkbokförda på öarna i skärgården resa med oss." Alltså positiv särbehandling.

Källa: <https://www.ostgotatrafiken.se/sa-reser-du-med-oss/bestallningstrafik/skargardstrafik>

Fastlandsbornas perspektiv

Utan anropsstyrd kollektivtrafik mellan skärgård och fastland eller till Norduppland kan besökare inte åka till dessa platser och handla närproducerad mat, närproducerade produkter och/eller besöka året-runt-öppna stugbyar med event m.m.

Skärgårdsbornas perspektiv

Vi känner inga skärgårdsbor som kräver 100 % service på varje ö. Detsamma gäller för de som bor i de norra delarna av regionen. Men, det *minsta* båda skärgårdsbor och boende på fastlandet ska kräva är *grundläggande service som ger förutsättningar* för att kunna bo kvar, kunna flytta till skärgården eller utanför tätort, utveckla befintliga företag och starta nya. Det finns livskraftiga företag på landsbygden där rätt förutsättningar finns. Det finns även företag på andra platser året om – om de kan utvecklas till livskraftiga och med företagare som ser positivt på framtiden beror mycket på hur kollektivtrafiken runt dem utvecklas. *Just nu finns ingen alls!*

Skärgårdsbor i andra delar av Sverige (se Östgotatrafik) har bättre service än skärgårdsborna i Region Uppsala.

Vi menar att det ska vara fullt möjligt att bo och verka året om i skärgården och våra nordliga delar i regionen. Det är så självklart att vi knappt förstår själva varför vi ens lämnar den synpunkten till Region Uppsala. Det är verkligen självklart år 2020 att medborgare i Uppsala

Ostkustens Framtid

län ska kunna ta sig till sina arbeten, till skolor, till sjukvård, till butiker, till bibliotek m.m.

Fritidsboendes perspektiv

Om detta kan vi/ni inte veta något säkert, men vi tror att många med fritidshus i dessa områden skulle bli permanentboende med rätt grundförutsättningar. Utan anropsstyrd kollektivtrafik kan inte dessa områden utvecklas och öka sin befolkning. Så länge som Region Uppsala glömmer skärgårdstrafik samt kollektivtrafik i Norduppland i trafikförsörjningsprogrammet lär fritidshus i skärgården och Norduppland även fortsättningsvis vara just bara fritidshus.

Kommande generationers perspektiv

Ungdomar i skärgården och Norduppland ska kunna lita på att även de är viktiga medborgare i Region Uppsala och att de har rätt till grundläggande service. Flyttar de från dessa områden ska det vara för att de själva vill det, inte för att Region Uppsala gör det omöjligt att bo kvar för att kollektivtrafiken är obefintlig.

Turistens och sommargästens perspektiv

Det ska förstås inte vara gratis att åka kollektivtrafik. Här finns, gissar vi, stora pengar att tjäna under sommarsäsongen då många resenärer kommer att åka kollektivt till skärgård och Norduppland bara möjligheten finns och ges.

Regional utvecklingsstrategi (RUS) för Uppsala län

”Utvecklingsstrategins vision visar på ett långsiktigt önskvärt tillstånd. Den bygger på länets styrkor och pekar framåt.”

Ett önskvärt tillstånd kan omöjligt vara att trötta ut befolkningen i skärgården och i Norduppland så att även de lämnar dessa platser åt sitt öde. Det hör till en av många styrkor att ha en sådan vacker skärgård som Östhammars kommun och Uppsala län har. Nu vill vi framåt och det med anropsstyrd kollektivtrafik i skärgården och i Norduppland.

Ett önskvärt tillstånd kan omöjligt vara att endast de som har egna båtar kan ta sig mellan skärgård och fastland, eller att endast de med egna bilar kan förflytta sig i Norduppland.

Citat från RUS:

”EN VÄXANDE REGION fokuserar på utveckling av det geografiska området Uppsala län och förhållandet till omkringliggande län.

EN NYSKAPANDE REGION tar fasta på betydelsen av ett livskraftigt näringsliv samt förmågan till förnyelse och värdeskapande i företag och organisationer i global konkurrens.

EN REGION FÖR ALLA lyfter fram länets invånare och det goda livet.”

Källa: http://www.lul.se/Global/LLK/Regional%20utveckling/RUS_slutgiltig.pdf

EU om att minska skillnaderna mellan olika regioners utvecklingsnivåer

Det finns regioner inom Region Uppsalas geografiska gränser, menar vi. Region Staden

Ostkustens Framtid

definierar Region Landsbygden och Region Skärgården utifrån vad stadsbor vill använda landsbygd och skärgård till: semester, vila och rekreation. Denna definition kan vara omedveten men styr medveten politik och får negativa konsekvenser för landsbygd-, kust- och skärgårdsbefolkningen.

CITAT:

”Enligt artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska unionen för att stärka sin ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpning i **de minst gynnade regionerna eller öarna**, och att särskild uppmärksamhet ägnas landsbygdsområden, områden som påverkas av strukturomvandlingar och regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar.”

Källa: https://ec.europa.eu/regional_policy/sv/information/legislation/regulations

Vi vill inte bo i Uppsala!

Det är verkligen inte så, att vi alla som inte bor i Uppsala står på kö för att flytta dit. Vi vill inte bo där! Vi har inte ”blivit kvar” på landsbygden eller i skärgården. Vi bor här för att vi vill det. Det är i Östhammars kommun, i någon av tätorterna, på landsbygden eller i skärgården vi valt att bo. Det är här vi skapar våra liv och planerar för vår framtid. Det är här vi ser möjligheter och släpper fram vår energi och drivkraft.

Region Uppsala borde tacka alla som håller skärgården och de norra regionerna levande genom att bo och verka där. *Det är verkligen inte enkelt att bo i skärgården eller på landsbygden!*

Region Uppsala – Sveriges bästa skärgårds- och landsbygdsregion!

Där har ni regionens nya motto: *Region Uppsala – Sveriges bästa skärgårds- och landsbygdsregion!*

Det ni alltså behöver göra nu är att uppdatera trafikförsörjningsprogrammet och sätta in anropsstyrd kollektivtrafik i skärgården och i Norduppland. Vi vill kalla det ett minimikrav i anständig politisk styrning av kollektivtrafiken.

Om regionpolitiker vill att alla medborgare i regionen, inte bara medborgare i Uppsala stad, ska känna igen sig i trafikförsörjningsprogrammet och att rättvis fördelning finns på riktigt – då måste ni sluta ”glömma” landsbygden, kusten och skärgården.

Region Uppsala bör följa sitt eget förslag om trafikförsörjningsprogram

”Kollektivtrafik är ett betydelsefullt verktyg för att uppnå olika samhällsmål som exempelvis ska bidra till utveckling i hela länet, till minskad klimatpåverkan och till att underlätta människors vardag.” (Citat från förslag nytt trafikförsörjningsprogram, Inledning och sammanhang, sidan 5.)

Kollektivtrafiken underlättar människors vardag i de flesta av länets kommuner.

Ostkustens Framtid

I Östhammars kommuns skärgård finns ingen kollektivtrafik alls och i Norduppland är den i princip obefintlig!

Vardagen försvåras när befolkningen vill framåt samtidigt som regionen bromsar via passivitet.

Vems ”behov” handlar det om?

När ni kommunicerar ert – som ju blir allas – trafikförsörjningsprogram, bör ni fundera ett varv till när ni talar/skriver om ”behov”. Vems/vilkas behov menar ni när ni skriver så här i förslaget: ”trafikförsörjningsprogram ska redovisa **behovet** av regional kollektivtrafik i länet”. Det är uppenbarligen inte skärgårdsbefolkningens behov av anropsstyrd kollektivtrafik i skärgården ni avser, eftersom trafikslag för vatten inte nämns någonstans i ert förslag på nytt trafikförsörjningsprogram. Inte heller är det behovet av kollektivtrafik för regionens nordliga delar eftersom detta också saknas i ert förslag på nytt trafikförsörjningsprogram.

Vårt krav på Region Uppsala

Starta anropsstyrd kollektivtrafik i Östhammars kommuns skärgård och i regionens nordliga delar.